

Vereniging Opleidingsinstituten Sportmassage

V.O.S.

Informatie over het georganiseerde onderwijs

(bestemd voor opleiders en toekomstige opleiders).

1978-2008

In 2008 bestaat de VOS 30 jaar. Een periode waarin de VOS het georganiseerde onderwijs vorm heeft gegeven. De introductie van het VOS-modulaire onderwijssysteem van de jaren 90 heeft de opleiding tot sportmasseur op een hoger niveau gebracht. Niet alleen organisatorisch maar ook inhoudelijk. Er heeft zich een nieuwe generatie sportmassieurs aangediend waarbij de verbeterde kwaliteit van het onderwijs heeft geleid tot een betere en op de praktijkgerichte sportmasseur. We spreken niet meer van een sportmasseur maar van een sportverzorgers –masseur, omdat beide gebieden zich hebben gedifferentieerd en gespecialiseerd. Zo kennen we de kortere cursus waarin het massagedeel is ondergebracht aangevuld met een summier, maar op het doel gerichte hoeveelheid kennis van anatomie, fysiologie en massage. Dit deel is bekend geworden onder de naam “*Klassieke massage*”. Na de klassieke massage kan men modulair het deel “*anatomie en fysiologie*” doen om zo uiteindelijk fasegewijs de cursussen die het instituut geeft te doorlopen. Na de basis cursus “*sportverzorging en massage*” kan men verschillende cursussen volgen zoals “*Bindweefselmassage*”, “*Manuele Lymfdrainage*” en *bijzondere of specifieke massagetherapieën*. Het deel massage kent dus een vervolgtraject evenals het sportverzorgingsdeel. De applicatie cursus “*Blessurepreventie*” en de cursus “*Hersteltrainer*” zijn hier voorbeelden van. Een aantal van de cursussen wordt verzorgd door VOS instituten, andere worden centraal gegeven door de VOS zelf. Zo kan de cursist zijn eigen eindniveau bepalen. Het kan dus niet meer zo zijn dat de sportverzorgers niet op zijn taak is voorbereid. Van de traditionele cursus van 9 maanden is via de modulaire opbouw een studie van 4 jaar mogelijk als men alle cursussen volgt die momenteel geaccrediteerd zijn door de NBSM. Ook de cursus zelf is modulair van opbouw. Er is geen eindexamen meer maar tussentijdse toetsen op het instituut zelf. Slechts een decentrale praktijktoets, afgenomen door NESM examinatoren, is vaak de laatste fase van het traject dat bekend is geworden onder de naam “*Sportmassage 2000*”

NBSM

De Nederlandse Brancheorganisatie van Sportverzorgers en –massieurs is de vertegenwoordiger van de branche. De NBSM voorziet in een aanvullende ongevallen- en aansprakelijkheidsverzekering. Omdat veel sportverzorgers en –massieurs bij verenigingen werken is het niet nodig om daar dure verzekeringen voor af te sluiten en kan volstaan worden met een beperkte beroepsaansprakelijkheidsverzekering. Het lidmaatschapsgeld ligt rond de 40 euro per jaar. Dit is inclusief de verzekering en de tweemaandelijks toezending van het vakblad “*Palaestra*” dat inmiddels 10 jaar bestaat en wat goed tot zeer goed wordt gewaardeerd door de lezers. De NBSM is een organisatie op basis van een verenigingsstructuur.

NESM

De Nederlandse Examenstichting voor Sportverzorging en –massage is een onafhankelijke stichting. Een stichting kent geen leden en bestaat uit een bestuur met commissies. Het bestuur van de NESM is verantwoordelijk voor de kwaliteit van de examens. Dit betreft de wijze van toetsing en de leiding van de examens, en het toezicht op en instructie van examinatoren. NESM-examinatoren zijn speciaal opgeleid en worden getraind in het afnemen van examens. Het diploma wordt uitgereikt door de NESM en staat onder auspiciën van de NBSM. Zo is er een dubbele controle op de kwaliteit. Het diploma dat wordt uitgegeven draagt de naam “*NESM diploma sportverzorging en –massage*” en wordt erkend door de brancheorganisatie. In het beroepscompetentieprofiel wordt gesproken van de “*Proeve van bekwaamheid*”.

NESM, VOS en NBSM

De nauwe samenwerking heeft tot doel een betere stroomlijn te krijgen binnen de beleidsvoornemens van de organisaties. In het overleg hebben alle drie de organisaties een stem. Er bestaat een samenwerkingsverband zolang men het overleg als zinvol beschouwt. Er wordt niets besloten en niets doorgevoerd als daarvoor geen overeenstemming is bereikt. Door de nauwe samenwerking kunnen de organisaties een prospectief beleid voeren. Dit houdt in dat de blik op de toekomst is gericht. Het onderwijs moet zaken voor zijn en voorkomen dat het achter de feiten aan moeten lopen waardoor opleiders, examinatoren en cursisten te laat of onvoldoende worden geïnformeerd. Sinds de samenwerking van de NESM, NBSM en VOS zijn er geen klachten meer over dit onderwerp en bewijst de organisatiestructuur zijn bestaansrecht.

De veranderingen blijven zich op volgen

U als opleider, weet alles van het organiseren van een cursus en de mogelijkheden maar ook onmogelijkheden van het onderwijs. Voor de continuïteit van uw opleiding bent u gebaat bij een rustig ontwikkelend onderwijs. Vernieuwingen dienen zich aan en de veranderende maatschappelijke ontwikkelingen drukken hun stempel op de opleiding waar u verantwoordelijk voor bent. Het onderwijs is daarom afhankelijk van bijvoorbeeld wat het praktijkveld vraagt en hoe dat getoetst moet worden. Dit vraagt om tijdige informatie en vooral inspraak. Door de oprichting van de Nederlandse Brancheorganisatie van Sportverzorgers en –masseurs (NBSM) en de Nederlandse Examenstichting voor Sportverzorging en –massage (NESM) zijn alle gelederen van de sportverzorging en –massage georganiseerd en hebben zij nauw overleg met de VOS. Georganiseerd onderwijs, werkveld en toetsorgaan overleggen en maken “bindende afspraken” en dat is wat anders dan slechts een adviserende rol waarbij het vaak leidt tot slikken of stikken. Zodra er veranderingen in de examens komen worden de opleiders tijdig geïnformeerd en hebben daarin ook inspraak. In veel gevallen komen de voorstellen van de opleiders zelf. Pas na goedkeuring van alle organisaties worden zaken beklonken. In de afgelopen 10 jaar is daar hard aan gewerkt en is er een punt bereikt waarvan we zeggen “we hebben de zaak goed op de rails”. Er zijn geen kinderziekten meer en de reacties zijn goed. Er heerst rust en tevens gedrevenheid waarbij de kwaliteit van dien aard is dat we zeggen dat we ons zelf zijn overstegen. We maken ons daarom juist zoveel zorgen over de kwaliteit van het onderwijs in sportverzorging en –massage. Vooral van het niet georganiseerde onderwijs. Het zal u niet ontgaan zijn dat er steeds meer instituten bij komen en dat er ook tal van cursussen zijn die lijken op de basiscursus zoals wij die kennen. De kwaliteit is wisselend en het onderwijs is niet gecontroleerd. U kunt zich onderscheiden door in ons systeem mee te doen. Wij garanderen dat het zal bevallen en dat het zijn vruchten voor uw instituut zal afwerpen. Er is echter één maar... de VOS ziet zich als een groep “morele” opleiders. Dit houdt bijvoorbeeld in dat we ons sterk maken voor de ontwikkeling van de sportverzorging en –massage en de verbetering van het onderwijs. VOS-opleiders en docenten zetten zich hiervoor in. Iedereen levert een bijdrage. Integriteit, ethiek en pedagogiek zijn wat kernwoorden waaraan we grote waarde hechten. Cursusgelden, onderlinge concurrentie en het beschermen van eigenbelangen staan niet op de agenda. De VOS is er niet primair om uw belangen te behartigen. Als u lid wordt van de VOS wordt u gevraagd mee te denken en vooral mee te doen met onze projecten. Gezamenlijk met de NBSM en de NESM is er sprake van een vriendschappelijke sfeer en collegialiteit. Hieruit zijn nieuwe projecten ontwikkeld die we met u willen delen.

Nieuwe projecten

Voortvloeiend uit de modulaire opbouw van het project “Sportmassage 2000” is een aantal nieuwe projecten ontwikkeld. Momenteel zijn we zover dat we kunnen overgaan tot het “*Competentie gericht functioneren, -opleiden en -toetsen van de sportverzorger –masseur*”. Opleiders, docenten, examinatoren, cursisten en afgestudeerde sportverzorgers en –masseurs worden op dit moment geïnformeerd en voorgelicht over dit systeem en de gevolgen daarvan. Het is een omvangrijk project waarmee wij er van overtuigd zijn een sportverzorger –masseur in het veld te brengen die zich onderscheidt van de traditionele sportmasseur. In eerste instantie bleek uit evaluatie van het project “Sportmassage 2000” dat de stof makkelijker te verwerken was voor de cursist. Hij leerde bepaalde onderdelen en sloot die af waarna het volgende onderdeel werd behandeld. Wat ons verraste werd door verdere evaluatie duidelijk. De leerstof blijft langer hangen en de cursist is eerder bij het onderwijs betrokken dan bij een ouderwets eindexamen. De cursist moet namelijk vanaf het begin scoren door de modulaire toetsen. Prettig voor de cursist, die in delen kan studeren, makkelijker voor de docent om de lesstof te verdelen en praktischer om aan te leren. Een behoorlijke verbetering dus. Dit gaf ons zelfvertrouwen om de ingeslagen weg te volgen.

Voor de NBSM richt zich tot de grote bonden, zorgverzekeraars, sportorganisaties en overheid. De NBSM, VOS en NESM zijn van mening dat de kwaliteit van dien aard is dat wij ons onderscheiden.

Om ons te profileren en extern en intern zaken beleidsmatig en procedureel te laten verlopen hebben we ons opgelegd te streven naar “*Transparantie, Kwaliteitsverbetering en –borging*”. De eerste aanzet hiertoe was het door de NBSM ontwikkelde beroepscompetentieprofiel (BCP). Dit profiel dient als brondocument voor het curriculum. In het BCP zijn kerntaken omschreven. In het verleden werd gebruikt gemaakt van eindtermen en leerdoelen. De opleidingsinstituten die langer bestaan weten dat dit altijd een onderwerp is geweest dat aan de nodige discussie onderhevig was. Het competentieprofiel omschrijft de werkgebieden en het taken- en dienstenpakket van de NBSM sportverzorger en –masseur. Naast het BCP is een *Kwaliteitshandboek* samengesteld. Hierin zijn o.m. vastgelegd: gedragsregels, tuchtrecht, standaardformulieren zoals een anamneseformulier, een statiekbeoordeling maar ook een klachtenregeling en een tevredenheidsonderzoek. Het kwaliteitshandboek is dus een document waarin de kwaliteitsverbetering en –borging is vastgelegd. De branche, vanuit ons beleid gezien, is niet alleen de in het werkveld opererende sportverzorger –masseur, maar alles wat ligt tussen de informerende consument en de afgestudeerde cursist die via her- en bijscholingsactiviteiten onder de hoede blijft van de opleider. Daarom zijn er ook BCP's voor opleiders/managers en examinatoren. Overige documenten zijn een certificate supplement waarmee de gediplomeerde kan aantonen wat het diploma inhoudt (in verschillende talen verkrijgbaar), indicatoren voor het onderwijs, de omschrijving van de proeve van bekwaamheid, procedureschema's, toetredingsprocedures en beleid. Het is een lijvig document geworden welke de “*BIBLIOS*” is genoemd. Dit boekwerk geeft informatie over de kwaliteitsverbetering en –borging maar legt ook uit hoe de organisaties inelkaar zitten en welke relatie ze hebben. Dit

is noodzakelijk om transparantie te bieden want de versplintering binnen de sportmassage heeft voor een historisch breekpunt gezorgd en niet iedereen is bekend met de verschillende organisaties die zijn ontstaan. Tevens biedt het boekwerk een controlesysteem waaraan de dienstdoende sportverzorger –masseur kan toetsen of zijn kennis en vaardigheden actueel zijn. De gehele lesstof is verwerkt in een losbladig systeem “*de VOS cursusmap*”.

Diensten

De VOS erkent instituten als zij aan bepaalde voorwaarden voldoen. De VOS kan beginnende instituten, die blijk geven van de juiste moraliteit, steun geven bij het opstarten. Hiermee dienen wij niet alleen de kwaliteit maar ook de kwantiteit. De VOS streeft er naar VOS-instituten over geheel Nederland te verspreiden zodat ons systeem toegankelijker wordt.

Naast de erkenning verleent de VOS een licentie aan instituten die mee draaien in het gezamenlijke systeem met de NBSM en NESM. Een dergelijke licentie geeft bevoegdheid tot het afnemen van summatieve toetsen (toetsen die meetellen voor het eindresultaat). We onderscheiden binnenschoolse toetsen (modulaire opbouw) en decentrale toetsen (afgenomen door de NESM).

De VOS certificeert docenten. Een docent die één vak doceert is 3e graads, een docent die meer dan één vak doceert is 2e graads, en de docent die alle vakken doceert is 1e graads docent. Een VOS-docent verkrijgt een certificering als deze door zijn collega's, via intercollegiale toetsing wordt aanvaard. Na toetreding wordt uw docent ook geschoold. Dit gebeurt via het intercollegiale overleg. Denkt u niet dat u docent door de mangel gaat. Graag maken we gebruik van zijn/haar kennis. De nadruk ligt op overleg en niet op toetsing.

In gevallen waarin de VOS collectieve voorlichting aan docenten en opleiders verzorgt spreken we van het project “*teaching the teachers*”. Zo zijn er (collectief) docenten opgeleid tot CPR/AED instructeur (reanimatie). CPR/AED is geïntegreerd binnen de basiscursus.

Geeft u als VOS-instituut andere cursussen dan kunt u een accreditatie aanvragen voor de cursus bij de NBSM. Na goedkeuring is het diploma dat uw cursist ontvangt erkend door de NBSM. De erkenning komt vanuit de branche die meer zicht heeft op wat “*kwaliteit*” inhoudelijk betekent. Dit geeft een meerwaarde aan uw (voormalige school) diploma.

U kunt gebruikmaken van de VOS-cursusmap waarin de gehele stof via de modulaire opbouw is weergegeven.

U wordt vermeld op de VOS-site

Groei

Met al deze projecten is de VOS uitgegroeid tot een professionele organisatie die weliswaar leeft bij de gratie van de mensen die zich inspannen; en dat blijven in een vereniging de vrijwilligers. Samen met de NBSM en NESM is het mogelijk om de communicatielijnen kort te houden. Daardoor kunnen ontwikkelingen elkaar snel opvolgen en kunnen wij u betrekken in het overleg. Het toetreden tot de VOS vraagt om een bepaalde durf en visie. Wij zijn ervan overtuigd dat een opleider die zich verantwoordelijk voelt voor zijn cursisten en het product dat hij uiteindelijk levert garandeert, lid moet zijn van het georganiseerde onderwijs. Wij zien daar als uw collega de noodzaak van in, want “*slecht onderwijs infecteert de gehele branche*”. Ook kunnen we stellen dat de veranderingen buiten onze organisatie minimaal zijn. Er is nauwelijks iets inhoudelijk verandert aan de conventionele opleiding, terwijl er wetenschappelijke onderzoeken zijn die vooral de massage en het preventief bandageren in een ander licht plaatsen. Het praktijkveld is veranderd maar de opleiding niet. Door minder serieuze opleidingen is zo'n voortgang ook niet gewenst. Want wat is er makkelijker dan jarenlang geld verdienen met het zelfde? Het onderwijs in zijn gangbare vorm is daarom ook te gemakkelijk. Men schermt met examenresultaten die absoluut niets zeggen over de kwaliteit van het onderwijs. Met uw gekopieerde cursusboek en wat examenvragen kan men van start. En dat is voor iedereen een slechte ontwikkeling. Verantwoord onderwijs vraagt om kennis van zaken, van onderwijskundige strategieën en leersystemen. Met het competentiegericht onderwijs slaan wij een nieuwe weg in. Wordt daarom lid van onze organisatie. Eerst een gesprek? Neem dan contact op met het hieronder vermelde adres van het VOS-secretariaat.

Secretariaat VOS
Hr. J. Schoot Uiterkamp
Elzenlaan 15
8024 Ze Zwolle
tel: 038-4543702

Zie ook de websites
www.vosopleidingen.nl
www.nbsm.nl
www.nesm.nl

© VOS 2008